SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 24. maja 2011*

V združenih zadevah T-109/05 in T-444/05,

Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), prej Navigazione Libera del Golfo SpA, s sedežem v Neaplju (Italija), ki jo zastopata S. Ravenna in A. Abate, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata P. Costa de Oliveira in V. Di Bucci, zastopnika,

tožena stranka,

ob intervenciji

Italijanske republike, ki so jo sprva zastopali I. Braguglia, zastopnik, in M. Fiorilli, avvocato dello Stato, nato M. Fiorilli in R. Adam, zastopnika, ter nazadnje I. Bruni, avvocato dello Stato,

* Jezik postopka: italijanščina.

Sveta Evropske unije, ki ga zastopata B. Driessen in A. Vitro, zastopnika,

intervenientki v zadevi T-444/05,

in

Caremar SpA s sedežem v Neaplju, ki so jo sprva zastopali G. M. Roberti, A. Franchi in G. Bellitti, nato G. M. Roberti, G. Bellitti in I. Perego, odvetniki,

intervenientka v zadevah T-109/05 in T-444/05,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti odločb Komisije D(2005) 997 z dne 3. februarja 2005 in D(2005) 9766 z dne 12. oktobra 2005, s katerima je bil tožeči stranki zavrnjen dostop do nekaterih podatkov, ki niso navedeni v objavljeni različici Odločbe Komisije z dne 16. marca 2004 o državni pomoči, ki jo je Italija izplačala ladjarskim družbam Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar in Toremar (skupina Tirrenia) (2005/163/ES) (UL 2005, L 53, str. 29),

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi O. Czúcz, predsednik, I. Labucka, sodnica, in K. O'Higgins (poročevalec), sodnik,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 1. junija 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Člen 255 ES določa:

„1. Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ob upoštevanju načel in pogojev, ki naj se določijo v skladu z odstavkoma 2 in 3.

2. Splošna načela in omejitve iz razlogov javnega ali zasebnega interesa, ki veljajo za to pravico dostopa do dokumentov, določi Svet v skladu s postopkom iz člena 251 v dveh letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe.

3. Vsaka od zgoraj navedenih institucij v svojem poslovniku predpiše posebne določbe glede dostopa do njenih dokumentov."

2 Člen 287 ES določa:

„Člani institucij Skupnosti, člani odborov ter uradniki in drugi uslužbenci Skupnosti tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti ne smejo razkrivati informacij,

za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti, zlasti informacij o podjetjih, njihovih poslovnih odnosih ali sestavinah stroškov."

3 Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, str. 43) opredeljuje načela, pogoje in omejitve pravice dostopa do dokumentov teh institucij, določene v členu 255 ES.

4 Člen 1(a) Uredbe št. 1049/2001 z naslovom „Namen" določa, da je ta „na podlagi javnega ali zasebnega interesa določiti načela, pogoje in omejitve, ki urejajo pravico dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije […], določene v členu 255 [ES], da bi zagotovili čim širši dostop do dokumentov".

5 Člen 2(1) te uredbe določa:

„Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico do dostopa do dokumentov institucij ob upoštevanju načel, pogojev in omejitev, določenih s to uredbo."

6 V skladu s členom 3(a) Uredbe št. 1049/2001 v tej uredbi „‚dokument' pomeni neko vsebino ne glede na to, kakšen je njen medij (napisana na papirju ali shranjena v elektronski obliki ali kot zvočni, vizualni ali avdiovizualni zapis) o vprašanju, nanašajočem se na politiko, dejavnosti ali odločitve s področja odgovornosti institucije".

7 Člen 4 Uredbe št. 1049/2001, ki opredeljuje izjeme od pravice dostopa, določa:

„[…]

2. Institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo:

– poslovnih interesov fizičnih in pravnih oseb, vključno z intelektualno lastnino,

– sodnih postopkov in pravnih nasvetov,

– namena inšpekcij, preiskav in revizij,

razen če ne prevlada javni interes za razkritje.

[…]

4. Glede dokumentov tretjih strank se institucija s tretjimi strankami posvetuje, da bi presodila, ali se lahko uporabi izjema iz odstavkov 1 ali 2, razen če je že jasno, ali naj se dokument razkrije ali ne.

5. Država članica lahko institucijo prosi, naj ne razkrije dokumenta, ki izvira iz te države članice, brez njenega predhodnega soglasja.

6. Če velja katera od izjem le za dele zahtevanega dokumenta, se drugi deli dokumenta objavijo.

7. Izjeme, določene v odstavkih od 1 do 3, veljajo le za obdobje, ko je varstvo utemeljeno z vsebino dokumenta. Izjeme lahko veljajo za največ 30 let. Pri dokumentih, za katere veljajo izjeme glede zasebnosti ali poslovnih interesov, ter pri dokumentih občutljive narave lahko, če je potrebno, izjeme veljajo tudi po tem obdobju."

8 Člen 7 navedene uredbe z naslovom „Obravnava začetnih prošenj" določa:

„1. Prošnja za dostop do dokumenta se obravnava takoj. Prosilcu je poslano potrdilo o prejemu. V 15 delovnih dneh od vpisa prošnje v register institucija odobri dostop do zahtevanega dokumenta in zagotovi dostop v skladu s členom 10 v tem roku ali pa v pisnem odgovoru navede razloge za celovito ali delno zavrnitev ter seznani prosilca s pravico do vložitve potrdilne prošnje v skladu z odstavkom 2 tega člena.

2. Pri celoviti ali delni zavrnitvi lahko prosilec v 15 delovnih dneh od prejema odgovora institucije vloži potrdilno prošnjo, v kateri institucijo prosi, da svoje stališče ponovno preuči.

[…]"

9 Člen 8(1) Uredbe št. 1049/2001 določa:

„1. Potrdilna prošnja se obravnava takoj. V 15 delovnih dneh od vpisa take prošnje v register institucija odobri dostop do zahtevanega dokumenta in zagotovi dostop v skladu s členom 10 v tem roku ali pa v pisnem odgovoru navede razloge za celovito ali delno zavrnitev. Pri celoviti ali delni zavrnitvi institucija prosilca seznani s sredstvi, ki jih ima na voljo, kakršna so začetek sodnega postopka proti instituciji in/ali pritožba varuhu človekovih pravic pod pogoji, določenimi v členu 230 [ES] oziroma 195 [ES]."

10 Poleg tega Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] (UL L 83, str. 1) opredeljuje postopke, ki se uporabijo za izvajanje pristojnosti Evropske komisije, ki ji je podeljena s členom 88 ES, da odloča o združljivosti državnih pomoči s skupnim trgom.

11 Člen 20 Uredbe št. 659/1999 z naslovom „Pravice zainteresiranih strank" določa:

„1. Vsaka zainteresirana stranka lahko po odločbi Komisije o začetku formalnega postopka preiskave predloži pripombe na podlagi člena 6. Vsaka zainteresirana stranka, ki je takšne pripombe predložila, in vsak upravičenec individualne pomoči prejme izvod odločbe, ki jo sprejme Komisija na podlagi člena 7.

2. Vsaka zainteresirana stranka lahko obvesti Komisijo o domnevni nezakoniti pomoči in o domnevni zlorabi pomoči. Če Komisija meni, da na podlagi podatkov, ki

jih ima, ni zadostnih razlogov, da bi zavzela stališče o zadevi, o tem obvesti zainteresirano stranko. Če Komisija sprejme odločbo o zadevi v zvezi z vsebino predloženih podatkov, pošlje izvod odločbe zainteresirani stranki.

3. Na zahtevo vsaka zainteresirana stranka dobi izvod katere koli odločbe na podlagi členov 4 in 7, člena 10(3) ter člena 11."

12 Člen 25 z naslovom „Naslovnik odločb" določa:

„Odločbe […] so naslovljene na zadevno državo članico. Komisija o njih nemudoma obvesti zadevno državo članico in ji omogoči, da Komisiji sporoči, katere podatke po njenem mnenju zajema poslovna skrivnost."

13 V točki 3.1 Sporočila Komisije C(2003) 4582 z dne 1. decembra 2003 o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči (UL C 297, str. 6) (v nadaljevanju: Sporočilo o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči), ki določa, kako namerava Komisija obravnavati zahtevke držav članic, naslovnic odločb o državnih pomočeh, da se nekateri deli obravnavajo, kot da so zajeti s poklicno skrivnostjo, in jih zato ni mogoče navesti v objavljeni različici odločbe, je navedeno:

„Poslovne skrivnosti so lahko samo informacije v zvezi s poslovanjem, ki imajo dejansko ali potencialno tržno vrednost, njihovo razkritje ali uporaba pa bi prinesla tržne koristi drugim podjetjem. Značilni primeri so metode obračunavanja proizvodnih

stroškov in stroškov distribucije, proizvodne skrivnosti […] ter postopki, dobavni viri, proizvedene in prodane količine, tržni deleži, seznami strank in distributerjev, trženjski načrti, ustroj lastne cene, prodajna politika in informacije o notranji organizaciji podjetja."

14 V točki 3.2 z naslovom „Druge zaupne informacije" je prav tako navedeno, da informacije v zvezi z organizacijo in stroški javnih storitev navadno ne veljajo za druge zaupne informacije, čeprav so lahko poslovna skrivnost, če so izpolnjena merila iz točke 3.1.

Dejansko stanje in postopek

15 V Odločbi z dne 16. marca 2004 o državni pomoči, ki jo je Italija izplačala ladjarskim družbam Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar in Toremar (skupina Tirrenia) (2005/163/ES) (UL 2005, L 53, str. 29) je Komisija delno ugodila prošnji italijanskih organov, naj v javni različici odločbe ne razkrije podatkov v zvezi s stroškovnimi elementi ladjarskih družb Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar in Toremar (v nadaljevanju: skupina Tirrenia) iz preglednic, vstavljenih v točki 128 in 140 obrazložitve navedene odločbe.

16 Komisija je tožeči stranki, družbi Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), v skladu s členom 20(1), drugi stavek, Uredbe št. 659/1999 poslala nezaupno različico Odločbe 2005/163.

17 S. Ravenna, odvetnik tožeče stranke, je z dopisom z dne 24. novembra 2004 na podlagi členov 6 in 7 Uredbe št. 1049/2001 Komisijo prosil, naj mu pošlje celotno besedilo Odločbe 2005/163 z „analitičnimi podatki, ki [niso] bili navedeni v preglednicah, vstavljenih v [točki] 128 in 140 obrazložitve [navedene] odločbe, vključno s podrobnimi elementi dodatnih stroškov, ki jih letno nosi družba Caremar, zlasti v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj/Capri s trajekti in hitrimi plovili“.

18 Generalni direktorat (GD) „Energetika in promet“ na Komisiji je na prošnjo za dostop do navedenih dokumentov odgovoril z dopisom z dne 7. decembra 2004, s katerim je bil dostop do podatkov iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve odločbe 2005/163 zavrnjen. Menil je, da navedeni točki spadata pod izjemo iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, ki določa, da institucija zavrne dostop do dokumenta, kadar bi njegovo razkritje oslabilo varstvo poslovnih interesov fizične ali pravne osebe. Pojasnil je, da je treba navedene podatke v skladu s Sporočilom o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči obravnavati kot zaupne.

19 S. Ravenna je z dopisom z dne 4. januarja 2005 v skladu s členom 8 Uredbe št. 1049/2001 vložil potrdilno prošnjo.

20 Generalni sekretariat Komisije je z dopisom z dne 3. februarja 2005 z oznako D(2005) 997 (v nadaljevanju: prva izpodbijana odločba) potrdil zavrnitev dostopa do dokumentov, saj je menil, da bi lahko razkritje zahtevanih podatkov o razdelitvi stroškov vsake od družb pri izračunu letnega nadomestila, odobrenega za izvajanje storitev splošnega pomena, škodilo poslovnim interesom podjetij iz skupine Tirrenia in pomenilo prednost za druga podjetja. Po mnenju Komisije se te vrste informacij zainteresiranim strankam, ki se jim na podlagi člena 20 Uredbe št. 659/1999 vroči odločba, ne sporoča. Poleg tega naj Komisija na podlagi člena 287 ES zainteresiranim

subjektom ne bi smela razkriti informacij, za katere glede na njihovo naravo velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti. *A fortiori* utemeljuje zavrnitev s členom 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, saj bi lahko objava stroškov škodila poslovnim interesom zadevnih podjetij.

21 Komisija je dodala, da noben javni interes za razkritje informacij o notranjem delovanju podjetij ne prevlada nad nujnostjo varstva njihovih poslovnih interesov. Prav tako je menila, da je že bil odobren delni dostop do dokumenta, kot je določeno v členu 4(6) Uredbe št. 1049/2001.

22 Tožeča stranka je 8. marca 2005 v sodno tajništvo Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-109/05.

23 Družbi Caremar SpA je bila s sklepom predsednika prvega senata Splošnega sodišča z dne 7. septembra 2005 dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije.

24 Ker se je Komisija v odgovoru na tožbo sklicevala na nedopustnost tožbe, saj naj pred navedeno tožbo v skladu s členoma 6 in 8 Uredbe št. 1049/2001 začetne in nato potrdilne prošnje ne bi vložila tožeča stranka sama, je S. Ravenna, ki je izrecno pojasnil, da ga je tožeča stranka pooblastila, z dopisom z dne 9. junija 2005 ponovno vložil prošnjo za dostop do dokumentov. Zlasti je zahteval posredovanje edinih dokumentov s pojasnili in podrobnimi podatki, ki so jih poslali italijanski organi v utemeljitev različnih dodatnih stroškov, ki jih ima letno družba Caremar zaradi izvajanja obveznosti

v okviru javne službe v zvezi s prevozom potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri (Italija) s trajekti in hitrimi plovili.

25 GD „Energetika in promet“ na Komisiji je z dopisom z dne 28. julija 2005 na podlagi člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 zavrnil dostop do navedenih dokumentov. Zavrnitev je obrazložil s tem, da se je v skladu s členom 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001 in členom 5(4)(b) Sklepa Komisije z dne 5. decembra 2001 o spremembi njenega poslovnika (2001/937/ES, ESPJ, Euratom) (UL L 345, str. 94) posvetoval z italijanskimi organi, saj ti dokumenti izvirajo od njih, in da so ti nasprotovali razkritju navedenih dokumentov.

26 Tožeča stranka je 19. avgusta 2005 vložila potrdilno prošnjo za dostop do dokumentov v zvezi z dodatnimi stroški, ki jih ima letno ladjarska družba Caremar pri izvajanju obveznosti javne službe v zvezi s progo Neapelj–Beverello/Capri.

27 Generalni sekretariat Komisije je z dopisom z dne 12. oktobra 2005 z oznako D(2005) 9766 (v nadaljevanju: druga izpodbijana odločba) potrdil prvotno zavrnitev GD „Energetika in promet“ z dne 28. julija 2005. Ker so italijanski organi nasprotovali razkritju podatkov o dodatnih stroških, ki jih ima družba Caremar zaradi zagotavljanja javne službe na zadevnih progah, in o letni subvenciji, izplačani družbi za izvajanje te službe, je Komisija menila, da je treba uporabiti izjemo iz člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001. Pojasnila je, da ni mogla zagotoviti delnega dostopa do zadevnega dokumenta v skladu s členom 4(6) Uredbe št. 1049/2001, ker so italijanski organi izrecno nasprotovali razkritju navedenih podatkov. Poleg tega je menila, da za presojo potrdilne prošnje argumenti, na katere se sklicuje tožeča stranka v svoji prošnji, v zvezi s členoma 87 ES in 88 ES, Uredbo Sveta (EGS) št. 3577/92 z dne 7. decembra 1992

o uporabi načela prostega pretoka storitev v pomorskem prometu med državami članicami (pomorska kabotaža) (UL L 364, str. 7) in Sporočilom o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči niso upoštevni, saj se navedene določbe nanašajo na postopke s področja državnih pomoči in na pravice strank v teh postopkih. Pravica dostopa do dokumentov, določena z Uredbo št. 1049/2001, pa naj ne bi bila odvisna od posebnega statusa ali interesov vlagatelja prošnje.

28 Tožeča stranka je 21. decembra 2005 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti druge izpodbijane odločbe, ki je bila vpisana pod opravilno številko T-444/05.

29 Svetu Evropske unije in Italijanski republiki je bila s sklepoma predsednika prvega senata Splošnega sodišča z dne 19. septembra 2006 dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije.

30 Predsednik prvega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 27. oktobra 2006 dovolil družbi Caremar, da intervenira v podporo predlogom Komisije.

31 S sklepom predsednika prvega senata Splošnega sodišča z dne 11. decembra 2006 sta bili zadevi T-109/05 in T-444/05 združeni za ustni postopek in izdajo sodbe.

32 Ker se je sestava senatov Splošnega sodišča spremenila in je bil sodnik poročevalec premeščen v četrti senat, je bila ta zadeva dodeljena temu senatu.

33 Splošno sodišče je v skladu s členom 64 Poslovnika Splošnega sodišča strankama postavilo pisni vprašanji. S prvim vprašanjem, ki je bilo strankama vročeno 10. oktobra 2008, je bila tožeča stranka pozvana, naj pojasni, ali ima v zadevi T-109/05 še naprej pravni interes ob upoštevanju, da je Komisija sprejela drugo izpodbijano odločbo, ki je predmet tožbe v zadevi T-444/05. Z drugim vprašanjem je Splošno sodišče pozvalo stranki, naj predložita stališča o morebitnih posledicah sodbe Sodišča z dne 18. decembra 2007 v zadevi Švedska proti Komisiji (C-64/05 P, ZOdl., str. I-11389) za obravnavani zadevi.

34 Tožeča stranka je odgovorila, da bo imela v zadevi T-109/05 pravni interes tako dolgo, dokler bo Komisija ohranjala prvo izpodbijano odločbo v veljavi. Komisija pa je navedla, da je tožba v zadevi T-444/05 nadomestila tožbo v zadevi T-109/05, ki je tako postala brezpredmetna, saj se z obema tožbama skuša doseči dostop do istih dokumentov.

35 Komisija je na drugo vprašanje odgovorila s pojasnilom, da so italijanski organi ustrezno obrazložili svoje nasprotovanje na podlagi ene od izjem iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001 in da morebitna pomanjkljiva obrazložitev nima v obravnavanem primeru nobenega vpliva na zakonitost akta, saj jo je obrazložena zavrnitev italijanskih organov zavezovala, zaradi česar je morala zavrniti prošnjo za dostop.

36 Splošno sodišče je 22. januarja 2009 v skladu s členom 64 Poslovnika sprejelo drugi ukrep procesnega vodstva in pozvalo Komisijo, naj pojasni, kako razume svojo trditev iz odgovora na vprašanji Splošnega sodišča z dne 10. oktobra 2008, da „je tožba v zadevi T-444/05 dejansko nadomestila tožbo v zadevi T-109/05“, ki je tako postala brezpredmetna. Splošno sodišče jo je pozvalo, naj pojasni, ali je treba na podlagi te trditve sklepati, da je prvo izpodbijano odločbo, ki je predmet tožbe v zadevi T-109/05, dejansko umaknila, in če je ni, ali jo namerava.

37 Komisija je odgovorila, da je bila tožba v zadevi T-444/05 vložena le zato, ker pred prvo tožbo upravna faza ni bila ustrezno izvedena v imenu tožeče stranke, in bi jo bilo zaradi tega treba zavreči kot nedopustno. Zato naj bi druga tožba nadomestila prvo, ki naj samostojna ne bi bila več potrebna in naj bi v tem smislu postala brezpredmetna.

38 Po sodbi Splošnega sodišča z dne 4. marca 2009 v združenih zadevah Tirrenia di Navigazione proti Komisiji (T-265/04, T-214/04 in T-504/04, neobjavljena v ZOdl.), s katero je bila Odločba 2005/163 razglašena za nično, je Splošno sodišče v skladu s členom 64 Poslovnika postavilo tretje pisno vprašanje, ki je bilo vročeno 17. marca 2009 in s katerim sta bili stranki pozvani, naj predložita stališča o posledicah, ki izhajajo iz navedene sodbe za zadevi T-109/05 in T-444/05.

39 Tožeča stranka je menila, da ima še vedno pravni interes v obeh zadevah, saj je nujno, da razpolaga s podatki o stroških, ki jih družba Caremar iz naslova javne službe, ki jo opravlja na progi Neapelj–Beverello/Capri, dejansko ima, ter o subvencijah, ki so ji bile na tej podlagi letno odobrene, saj bi ji ti dokumenti omogočili, da začne morebitne sodne postopke.

40 Komisija je menila, da sta tožbi v zadevah T-109/05 in T-444/05 po tem, ko je Splošno sodišče razglasilo ničnost Odločbe št. 2005/163, postali brezpredmetni, saj tožeča stranka nima več interesa za razglasitev ničnosti odločb, s katerima ji je bil zavrnjen dostop do zaprošenih dokumentov.

41 V skladu s členom 64 Poslovnika so bili 7. aprila 2010 sprejeti novi ukrepi procesnega vodstva.

42 Splošno sodišče je s sklepom z dne 12. aprila 2010 v skladu s členi 65(b), 66(1) in 67(3), tretji pododstavek, Poslovnika od Komisije zahtevalo, naj predloži nekatere dokumente.

43 Splošno sodišče je na obravnavi 1. junija 2010 vneslo v zapisnik, da je Komisija v zadevi T-444/05 umaknila ugovor nedopustnosti.

44 Splošno sodišče je s sklepom z dne 9. julija 2010 na podlagi člena 62 Poslovnika ponovno odprlo ustni postopek. Stranki sta bili pozvani, naj se izrečeta o posledicah, ki po njunem mnenju izhajajo iz sodbe Sodišča z dne 29. junija 2010 v zadevi Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau (C-139/07 P, ZOdl., str. I-5885).

Predlogi strank

45 Tožeča stranka Splošnemu sodišču v zadevi T-109/05 predlaga, naj:

– prvo izpodbijano odločbo razglasi za ničnо;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

46 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo kot nedopustno zavrže ali kot neutemeljeno zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

47 Družba Caremar Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– ugodi predlogom Komisije;

– tožbo kot nedopustno zavrže ali kot neutemeljeno zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

48 Tožeča stranka Splošnemu sodišču v zadevi T-444/05 predlaga, naj:

– drugo izpodbijano odločbo razglasi za nično in, podredno, ugotovi, da se člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 ne uporablja za dejstva v obravnavani zadevi;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

49 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo kot nedopustno zavrže ali kot neutemeljeno zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

50 Italijanska republika Splošnemu sodišču predlaga, naj tožbo kot nedopustno zavrže ali kot neutemeljeno zavrne.

51 Svet v bistvu Splošnemu sodišču predlaga, naj tožbo kot neutemeljeno zavrne.

52 Družba Caremar Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– ugodi predlogom Komisije in tožbo kot nedopustno zavrže ali kot neutemeljeno zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

A – *Tožba v zadevi T-109/05*

1. *Predmet spora*

a) Trditve strank

53 Komisija trdi, da se predmet tožbe nanaša le na dokumente, zahtevane med upravnim postopkom, in ne, kot trdi tožeča stranka, na stroškovne elemente, povezane z obveznostmi v zvezi z javno službo, ki jo opravlja družba Caremar, za deset dnevnih povezav z otokom Capri. Po njenem mnenju je tožeča stranka spremenila predmet tožbe.

54 Komisija poleg tega v odgovoru z dne 27. marca 2009 na pisno vprašanje Splošnega sodišča trdi, da sta tožbi v zadevah T-109/05 in T-444/05 po sodbi Tirrenia di Navigazione proti Komisiji, ki je navedena v točki 38 zgoraj in s katero je bila Odločba 2005/163 razglašena za nično, postali brezpredmetni, saj tožeča stranka nima več interesa za razglasitev ničnosti odločb, s katerima ji je bil zavrnjen dostop do zaprošenih dokumentov.

55 Tožeča stranka nasprotno meni, da se njena prošnja v glavnem nanaša na pridobitev podatkov in dokumentov o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, ki jih ima družba Caremar na progi Neapelj–Beverello/Capri.

56 Tožeča stranka je v odgovoru na pisno vprašanje, ki ji je bilo vročeno 10. oktobra 2008, navedla, da bo imela v zadevi T-109/05 pravni interes tako dolgo, dokler bo Komisija ohranjala prvo izpodbijano odločbo v veljavi. To stališče je ponovila v odgovoru z dne 23. marca 2009 na vprašanje Splošnega sodišča o posledicah za obravnavani tožbi, ki po njenem mnenju izhajajo iz zgoraj v točki 38 navedene sodbe Tirrenia di Navigazione proti Komisiji, s katero je bila Odločba 2005/163 razglašena za nično.

57 Družba Caremar meni, da je začetna prošnja tožeče stranke omejena na celotno različico Odločbe 2005/163 ter na analitične podatke, ki niso navedeni v točkah 128 in 140 obrazložitve te odločbe. Na obravnavi je družba Caremar navedla, da obravnavana tožba nima predmeta, saj po tem, ko je Splošno sodišče z zgoraj v točki 38 navedeno sodbo Tirrenia di Navigazione proti Komisiji Odločbo 2005/163 razglasilo za nično, podatki iz točk 128 in 140 obrazložitve navedene odločbe ne obstajajo več. Na podlagi tega sklepa, da so v obravnavani zadevi izpolnjeni pogoji za ustavitev postopka.

b) Presoja Splošnega sodišča

58 Poudariti je treba, da se prošnja za dostop do dokumentov, kot izhaja iz dopisa z dne 24. novembra 2004, nanaša na pridobitev celotnega besedila Odločbe 2005/163 z analitičnimi podatki, ki niso navedeni v preglednicah v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, vključno s podrobnimi elementi dodatnih stroškov, ki jih letno nosi družba Caremar, zlasti v zvezi s storitvami prevoza potnikov na pomorski progi Neapelj–Beverello/Capri.

59 Tožeča stranka je v tožbi zoper prvo izpodbijano odločbo pojasnila, da je želela pridobiti podatke o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, ki jih ima družba Caremar v zvezi s povezavami z otokom Capri.

60 Ugotoviti je treba, da v nasprotju s trditvami Komisije in družbe Caremar v obravnavanem primeru predmet tožbe za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe ni bil spremenjen tako, da naj bi tožeča stranka spremenila obseg dokumentov glede na svojo začetno prošnjo. Čeprav je tožeča stranka med pisnim postopkom natančneje določila, katere dokumente želi pridobiti, je treba ugotoviti, da so podrobni elementi dodatnih stroškov, ki jih ima letno družba Caremar, zlasti v zvezi s storitvami prevoza potnikov na pomorski progi Neapelj–Beverello/Capri /Capri s trajekti in hitrimi plovili, del dokumentov, za katere je zaprosila v začetni prošnji.

61 V zvezi s trditvijo, da obravnavana tožba nima predmeta, ker tožeča stranka nima več interesa za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe, potem ko je Splošno sodišče z zgoraj v točki 38 navedeno sodbo Tirrenia di Navigazione proti Komisiji Odločbo 2005/163 razglasilo za nično, saj podatki iz točk 128 in 140 obrazložitve navedene odločbe ne obstajajo več, je treba navesti, da je ni mogoče sprejeti.

62 Spomniti je namreč treba, da lahko vsakdo zaprosi za dostop do kateregakoli dokumenta institucij, ne da bi se zahtevala posebna utemeljitev za dostop do dokumentov. Zato ima oseba, ki ji je bil zavrnjen dostop do dokumenta ali njegovega dela, že zaradi tega dejstva interes za razglasitev ničnosti zavrnilne odločbe (glej v tem smislu sodbi Splošnega sodišča z dne 17. junija 1998 v zadevi Svenska Journalistförbundet proti Svetu, T-174/95, Recueil, str. II-2289, točki 66 in 67, in z dne 11. decembra 2001 v zadevi Petrie in drugi proti Komisiji, T-191/99, Recueil, str. II-3677, točka 26). Čeprav je bila Odločba 2005/163 razglašena za nično, dokumenti, iz katerih izhajajo analitični podatki v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, še vedno obstajajo.

63 Zato ima tožeča stranka kljub razglasitvi ničnosti Odločbe 2005/163 še naprej pravni interes za izpodbijanje prve izpodbijane odločbe, saj zaprošeni dokumenti niso bili razkriti in prva izpodbijana odločba še vedno velja. Tako obravnavana tožba za razglasitev ničnosti navedene odločbe ni postala brezpredmetna.

2. *Dopustnost*

a) Trditve strank

64 Ne da bi vložila formalen ugovor nedopustnosti, Komisija trdi, da je tožba nedopustna, ker je obvezno predhodno fazo začel odvetnik tožeče stranke v svojem imenu in za svoj račun, in ne tožeča stranka sama.

65 Čeprav Komisija priznava, da je vedno vedela, da S. Ravenna ravna v okviru poklicne dejavnosti v interesu tožeče stranke, vendarle meni, da v sodnem postopku ne more ravnati v imenu tožeče stranke, saj je v obeh začetnih fazah postopka za dostop do dokumentov ravnal v svojem imenu.

66 Poleg tega Komisija trdi, da se tožeča stranka ne more sklicevati na domnevni posamični interes v smislu člena 230 ES, saj dostop javnosti do dokumentov institucij ni odvisen od obstoja nobenega interesa, ampak je urejen v skladu z načeli in pogoji iz Uredbe št. 1049/2001.

67 Tožeča stranka, nasprotno, meni, da so trditve Komisije pretirano formalistične, ker je vedela, da jo S. Ravenna pravilno zastopa in brani. Poleg tega naj bi bila prošnja dovolj obrazložena, da je bilo mogoče razumeti, da gre za varovanje njenih pravic z vidika morebitne tožbe.

68 Tožeča stranka prav tako trdi, da je mogoče šteti, da jo Odločba 2005/163 neposredno in posamično zadeva v smislu člena 230, četrti odstavek, ES, saj je v njej izrecno navedena.

69 Družba Caremar podpira predloge Komisije in trdi, da bi tožbo za razglasitev ničnosti prve izpodbijane odločbe moral vložiti S. Ravenna kot vlagatelj prošnje v predhodni fazi.

b) Presoja Splošnega sodišča

70 Spomniti je treba, da upravni postopek za dostop do dokumentov, ki je urejen z Uredbo št. 1049/2001, v skladu s členoma 7 in 8 te uredbe poteka v dveh zaporednih fazah. Člen 7 ureja obravnavanje začetnih prošenj. Če odgovor na tako prošnjo vsebuje celovito ali delno zavrnitev ali če v predpisanem roku odgovora ni, ima vlagatelj prošnje pravico vložiti prošnjo, naj institucija ponovno preuči svoje stališče. V skladu s členom 8 Uredbe št. 1049/2001, ki ureja obravnavanje potrdilnih prošenj, ima vlagatelj prošnje ob celoviti ali delni zavrnitvi dostopa do dokumentov, zaprošenih v potrdilni prošnji, pravico vložiti tožbo zoper institucijo v skladu s pogoji za vložitev ničnostne tožbe.

71 Najprej je treba poudariti, da je začetno prošnjo z dne 24. novembra 2004 ter potrdilno prošnjo za dostop do dokumentov z dne 4. januarja 2005 vložil in podpisal S. Ravenna, odvetnik tožeče stranke, ne da bi bilo v njima izrecno navedeno, da zastopa tožečo stranko.

72 Vendar je iz besedila začetne prošnje razvidno, da je S. Ravenna deloval v imenu tožeče stranke, saj je pozval Komisijo, naj jima pošlje celotno besedilo Odločbe 2005/163, in pojasnil, da tožeča stranka potrebuje te informacije, da se z zadevno odločbo popolnoma seznani.

73 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Komisija vedela, da S. Ravenna zastopa tožečo stranko, saj je bilo v dopisu GD „Energetika in promet“ z dne 7. decembra 2004 kot odgovor na začetno prošnjo za dostop do dokumentov navedeno „ladjarska družba NLG, ki jo zastopate“. Poleg tega je v prvi izpodbijani odločbi uporabila ta izraza: „odločba, vročena vaši stranki“ in „interesi vaše stranke“.

74 Iz vsebine dopisov S. Ravenne in Komisije je razvidno, da je S. Ravenna med upravnim postopkom deloval v imenu tožeče stranke.

75 Zato je v nasprotju s trditvami Komisije tožba dopustna.

3. *Utemeljenost*

76 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja štiri tožbene razloge, in sicer prvič, napačno uporabo prava s strani Komisije pri uporabi izjeme iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, drugič, kršitev načela prepovedi diskriminacije, tretjič, kršitev načela sorazmernosti in, četrtič, kršitev obveznosti obrazložitve.

77 Najprej je treba preučiti četrti tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve.

a) Četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

Trditve strank

78 Tožeča stranka meni, da Komisija ni preučila predmeta njene prošnje za dokumente, ki je bil posredovanje dokumentov, v katerih so navedeni podatki o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe družbe Caremar glede proge Neapelj–Beverello/Capri. Poleg tega naj ne bi preučila določb Sporočila o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, ki v točkah 14 in 17 izrecno določa nujnost objave podatkov o dodatnih stroških iz naslova obveznosti javne službe.

79 Trdi tudi, da Komisija ni upoštevala razkritja podatkov glede na sodbo Sodišča z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, str. I-7747, v nadaljevanju: sodba Altmark) in da je le delno upoštevala sodbo Splošnega sodišča z dne 25. junija 1998 v združenih zadevah British Airways in drugi proti Komisiji (T-371/94 in T-394/94, Recueil, str. II-2405).

80 Komisija in družba Caremar trdita, da trditve o pomanjkljivi obrazložitvi prve izpodbijane odločbe nikakor niso utemeljene.

Presoja Splošnega sodišča

81 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki se zahteva po členu 253 ES, prilagojena vrsti obravnavanega akta in mora jasno in nedvoumno izražati utemeljevanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Ni treba, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vsa upoštevna dejstva in celotno upoštevno pravo, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz navedenega člena, presojati ne le ob upoštevanju besedila tega člena, ampak tudi njegovega okvira in vseh pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo Sodišča z dne 6. marca 2003 v zadevi Interporc proti Komisiji, C-41/00 P, Recueil, str. I-2125, točka 55 in navedena sodna praksa, in sodbo Splošnega sodišča z dne 26. aprila 2005 v združenih zadevah Sison proti Svetu, T-110/03, T-150/03 in T-405/03, ZOdl., str. II-1429, točka 59).

82 V zvezi s prošnjo za dostop do dokumentov je treba navesti, da mora zadevna institucija, ko tak dostop zavrne, za vsak tak primer na podlagi informacij, s katerimi razpolaga, dokazati, da za dokumente, do katerih je bil dostop zaprošen, dejansko veljajo izjeme iz Uredbe št. 1049/2001 (glej po analogiji sodbo Sodišča z dne 11. januarja 2000 v združenih zadevah Nizozemska in van der Wal proti Komisiji, C-174/98 P in C-189/98 P, Recueil, str. I-1, točka 24). Vendar včasih ni mogoče navesti, zakaj je dokument upravičeno zaupen, ne da bi se razkrila njegova vsebina, in zato bistveni namen izjeme ne bi bil dosežen (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 25. aprila 2007 v zadevi WWF European Policy Programme proti Svetu, T-264/04, ZOdl., str. II-911, točka 37).

83 V okviru te sodne prakse je torej institucija, ki je zavrnila dostop do dokumenta, dolžna podati obrazložitev, na podlagi katere je mogoče razumeti in preveriti, ali zahtevani dokument dejansko spada na področje uporabe navedene izjeme in ali je varstvo v zvezi s to izjemo zares potrebno.

84 Obrazložitev odločbe, s katero je bil zavrnjen dostop do dokumentov, mora torej vsaj za vsako zadevno kategorijo dokumentov vsebovati specifične razloge, iz katerih zadevna institucija meni, da razkritje zaprošenih dokumentov spada na področje uporabe ene od izjem iz Uredbe št. 1049/2001 (glej v tem smislu zgoraj v točki 81 navedeno sodbo Interporc proti Komisiji, točka 56, in sodbo Splošnega sodišča z dne 19. januarja 2010 v združenih zadevah Co-Frutta proti Komisiji, T-355/04 in T-446/04, ZOdl., str. II-1, točka 101).

85 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da se prošnja tožeče stranke za dostop nanaša na te dokumente: celotno besedilo Odločbe 2005/163 z analitičnimi podatki, ki niso bili navedeni v preglednicah v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, vključno s podrobnimi elementi dodatnih stroškov, ki jih letno nosi družba Caremar, zlasti v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri s trajekti in hitrimi plovili.

86 Komisija je zavrnitev razkritja zaprošenih dokumentov utemeljila tako:

„[…]

1. Predmet prošnje

Vaša prošnja se nanaša na nekatere številčne podatke iz preglednic v [točkah] 128 in 140 obrazložitve Odločbe [2005/163]. V objavljeni različici Odločbe [2005/163], ki vam je na voljo, je bila namreč izpuščena razdelitev stroškov, znesek stroškov pa je naveden.

2. Varstvo poslovnih interesov

Podatki, ki so bili v različici Odločbe [2005/163], ki je namenjena javnosti, izpuščeni, se nanašajo na razdelitev stroškov, ki je bila za vsako od regionalnih podjetij upoštevana pri izračunu letnega nadomestila, odobrenega za izvajanje storitev splošnega pomena.

Razkritje številčnih podatkov bi lahko škodovalo poslovnim interesom zadevnih podjetij in pomenilo ugodnost za druga podjetja. Gre za podatke o notranjem delovanju podjetij iz skupine Tirrenia. Take informacije se ne sporočajo zainteresiranim strankam, ki jim je na podlagi člena 20 Uredbe št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 [ES] vročena odločba. Zato so bili podatki, ki so poslovna skrivnost, izpuščeni iz odločbe, ki je bila vaši stranki, družbi Navigazione Libera del Golfo [NLG], vročena s priporočenim pismom z dne 20. julija 2004.

V skladu s sodno prakso je Komisija na podlagi člena 287 […] ES zavezana, da zadevnim osebam ne razkrije informacij, za katere po njihovi naravi velja poslovna skrivnost, kot so zlasti podatki o notranjem delovanju upravičenega podjetja.

To velja še toliko bolj, ker tudi Uredba št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov prepoveduje sporočanje teh podatkov. Objava bi namreč lahko škodila poslovnim interesom zadevnih podjetij in kršila določbe člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

3. Delni dostop

Prošnja za dostop se nanaša le na nekatere številčne podatke, ki so bili v objavljeni različici izpuščeni. Za vse te podatke velja izjema o varstvu poslovnih interesov. Delni dostop do dokumenta, kot je določen s členom 4(6) Uredbe št. 1049/2001, je bil torej že odobren.

[…]“

87 V zvezi z obrazložitvijo zavrnitve razkritja analitičnih podatkov iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, je treba najprej ugotoviti, da je Komisija v točki 2 prve izpodbijane odločbe izrecno pojasnila, da bi lahko razkritje številčnih podatkov, ki jih zahteva tožeča stranka, škodovalo poslovnim interesom zadevnih podjetij in pomenilo ugodnost za druga podjetja ter kršilo člen 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001. Prav tako je pojasnila, da so ti podatki poslovna skrivnost in da se poleg tega taki podatki v skladu s členom 20 Uredbe št. 659/1999 ne sporočajo zainteresiranim strankam. V točki 4 prve izpodbijane odločbe je navedla, da noben javni interes za razkritje informacij o notranjem delovanju podjetij ne prevlada nad nujnostjo varstva njihovih poslovnih interesov.

88 Glede očitkov, da Komisija ni dovolj pojasnila razlogov, iz katerih ni uporabila določb Sporočila o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, in da ni pojasnila uporabe zgoraj v točki 79 navedenih sodb Altmark ter British Airways in drugi proti Komisiji, je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso ni treba, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vsa upoštevna dejstva in celotno upoštevno pravo, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, presojati

ne le ob upoštevanju besedila tega člena, ampak tudi njegovega okvira in vseh pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (zgoraj v točki 84 navedena sodba Co-Frutta proti Komisiji, točka 100 in navedena sodna praksa).

89 Tako je v zvezi z analitičnimi podatki iz točk 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163 iz prve izpodbijane odločbe jasno in nedvoumno razvidno utemeljevanje Komisije, tako da se lahko tožeča stranka seznani z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in lahko Splošno sodišče opravi nadzor.

90 Vendar je treba ugotoviti, da je Komisija omejila predmet prošnje za dostop do dokumentov, kot je razvidno iz točke 1 prve izpodbijane odločbe, le na številčne podatke iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163. Ni upoštevala drugega dela prošnje tožeče stranke o podrobnih podatkih, na podlagi katerih je bilo mogoče izračunati dodatne stroške, ki jih letno nosi družba Caremar, zlasti v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri s trajekti in hitrimi plovili.

91 Ker razlogi, iz katerih bi razkritje dokumentov z navedenimi podatki dejansko lahko poseglo v katerikoli vidik varstva poslovnih interesov, niso bili navedeni, se tožeča stranka ni mogla seznaniti z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, da bi lahko varovala svoje pravice, Splošno sodišče pa tako ne more presoditi razlogov, iz katerih naj bi za dokumente, do katerih je bil dostop zavrnjen, veljala ena od izjem iz člena 4 Uredbe št. 1049/2001 (glej v tem smislu zgoraj v točki 62 navedeno sodbo Svenska Journalistförbundet proti Svetu, točke od 115 do 118, 122, 125 in 127).

92 Iz navedenega je razvidno, da prva izpodbijana odločba ni obrazložena v delu, v katerem Komisija ni navedla razlogov, na podlagi katerih bi se lahko tožeča stranka seznanila z utemeljitvijo zavrnitve dostopa do elementov dodatnih stroškov, ki jih letno nosi družba Caremar v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri s trajekti in hitrimi plovili.

93 Zato je treba izpodbijano odločbo razglasiti za nično v delu, v katerem ni obrazložena glede posebne prošnje za dostop do podrobnih elementov dodatnih stroškov, ki jih letno nosi družba Caremar v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri s trajekti in hitrimi plovili.

94 Preučiti pa je treba materialno zakonitost prve izpodbijane odločbe glede analitičnih podatkov iz točk 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, saj je Komisija v zvezi s tem podala zadostno utemeljitev.

b) Prvi tožbeni razlog: napačna uporaba prava pri uporabi izjeme iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001

95 Ta prvi tožbeni razlog je razdeljen na dva dela, pri čemer se prvi nanaša na napačno pravno podlago, drugi pa na kršitev člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

Prvi del: napačna uporaba prava pri izbiri pravne podlage

– Trditve strank

96 Tožeča stranka trdi, da se je Komisija pri zavrnitvi dostopa do dokumentov o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe družbe Caremar, oprla ne le na člen 4(2) Uredbe št. 1049/2001, ampak tudi na člen 20 Uredbe št. 659/1999, člen 287 ES ter na Sporočilo o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči.

97 Tožeča stranka meni, da se je Komisija v dopisu z dne 7. decembra 2004 napačno oprla na Sporočilo o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči. Ker naj bi prva izpodbijana odločba potrdila zavrnilno odločbo z dne 7. decembra 2004 in temeljila torej na istih določbah, zlasti na Sporočilu o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, naj bi bila v zvezi z njo podana kršitev procesnega prava.

98 Če pa je navedeno sporočilo upoštevno, tožeča stranka trdi, da ima prednost pred Uredbo št. 1049/2001, ker sta v njem pojma poklicna skrivnost in/ali zaupne informacije natančnejša in popolnejša kot v členu 4 Uredbe št. 1049/2001.

99 Komisija trdi, da prvi del ni podprt z dejstvi, saj v prvi izpodbijani odločbi Sporočilo o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči ni navedeno, ampak temelji navedena odločba na členu 4(2) Uredbe št. 1049/2001.

100 Družba Caremar podpira trditve Komisije.

– Presoja Splošnega sodišča

101 V skladu s sodno prakso je na podlagi člena 8 Uredbe št. 1049/2001 odgovor na začetno prošnjo le prvo stališče, ki prosilcu omogoča, da generalnega sekretarja Komisije pozove, naj ponovno prouči zadevno stališče (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 6. julija 2006 v združenih zadevah Franchet in Byk proti Komisiji, T-391/03 in T-70/04, ZOdl., str. II-2023, točka 47, in zgoraj v točki 84 navedeno sodbo Co-Frutta proti Komisiji, točka 35).

102 Tako ima lahko zavezujoče pravne učinke, ki utegnejo vplivati na interese prosilca, in se zato lahko izpodbija z ničnostno tožbo samo ukrep, ki ga sprejme generalni sekretar Komisije in ki je po naravi odločba in popolnoma nadomesti prejšnje stališče (glej v tem smislu zgoraj v točki 101 navedeno sodbo Franchet in Byk proti Komisiji, točki 47 in 48; glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 84 navedeno sodbo Co-Frutta proti Komisiji, točke od 34 do 36). Zato odgovor na začetno prošnjo nima pravnih učinkov in ga ni mogoče šteti za izpodbojni akt.

103 V obravnavanem primeru je Sporočilo o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči navedeno le v odgovoru GD „Energetika in promet“ z dne 7. decembra 2004, v katerem se šteje, da so zaprošeni podatki zaupni na podlagi navedenega sporočila.

104 Prva izpodbijana odločba, ki jo je sprejel generalni sekretar Komisije in ki je edini ukrep, ki je po naravi odločba in popolnoma nadomesti prejšnje stališče z dne 7. decembra 2004 (glej v tem smislu zgoraj v točki 101 navedeno sodbo Franchet in Byk

proti Komisiji, točki 47 in 48; glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 84 navedeno sodbo Co-Frutta proti Komisiji, točke od 34 do 36), se v nasprotju s trditvami tožeče stranke ne sklicuje na navedeno sporočilo.

105 Zato se Splošnemu sodišču ni treba izreči o obrazložitvi, na katero se je GD „Energetika in promet“ oprl v začetnem stališču in ki je generalni sekretar v prvi izpodbijani odločbi ni navedel (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 16. oktobra 2003 v zadevi Co-Frutta proti Komisiji, T-47/01, Recueil, str. II-4441, točke od 28 do 33).

106 Zato je treba prvi del tega tožbenega razloga zavrniti.

Drugi del: kršitev člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001

– Trditve strank

107 Tožeča stranka podredno trdi, da razkritje podatkov o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe družbe Caremar, ne more poseči v njene poslovne interese. Podatki o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, naj ne bi spadali med metode obračunavanja proizvodnih stroškov in stroškov distribucije ter proizvodne skrivnosti in naj torej ne bi bili poslovna skrivnost.

108 Tožeča stranka meni, da upoštevanje preglednosti, ki je določeno s sistemom nadzora državnih pomoči iz členov 87 ES in 88 ES, nalaga razkritje dodatnih stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe, saj gre za storitve v javnem interesu. Ta zahteva po razkritju in preglednosti, ki naj bi izhajala iz pravil Pogodbe, naj bi bila potrjena s sodno prakso ter s členom 4(1)(h) Uredbe Sveta (EGS) št. 2408/92 z dne 23. julija 1992 o dostopu letalskih prevoznikov Skupnosti do letalskih prog znotraj Skupnosti (UL L 240, str. 8) in členom 4(2) Uredbe št. 3577/92. Zahteva po preglednosti naj bi še toliko bolj veljala v obravnavanem primeru, ker družba Caremar ni bila izbrana v okviru razpisa za oddajo javnega naročila.

109 Prav tako meni, da zavrnitev Komisije glede razkritja podatkov, ki ustrezajo zadevnim dodatnim stroškom, ni v skladu z zgoraj v točki 79 navedeno sodbo Altmark, in sicer v delu, v katerem je Komisija postavila *ad hoc* zavezujoča pravila, s tem ko je določila, da je treba v podobnih primerih opraviti primerjalne analize stroškov spornih storitev s stroški podjetij, ki delujejo v podobnih razmerah. Take analize naj ne bi bile združljive z zahtevami po zaupnosti in/ali varstvu poslovnih interesov družbe Caremar.

110 Prav tako izpodbija sklicevanje Komisije na zgoraj v točki 79 navedeno sodbo British Airways in drugi proti Komisiji, saj naj v obravnavanem primeru ne bi bila upoštevna.

111 Po njenem mnenju naj bi glede na določbe Pogodbe ES v okviru nadzora državnih pomoči javni interes upravičeval razkritje zaprošenih dokumentov. Meni, da ni treba dokazati, da javni interes za razkritje prevlada, saj ni nobenega poslovnega interesa, ki bi ga bilo treba varovati.

112 Prav tako poudarja, da družba Caremar ni upravičila niti dokazala zaupnosti zaprošenih podatkov in predvsem poslovnih ugodnosti, ki bi jih imela na podlagi teh podatkov, če bi jih poznala. Meni namreč, da za družbo Caremar ne obstaja nobeno poslovno tveganje, če bi razkrila te podatke, ki ustrezajo izgubam in subvencijam, ki so jih italijanski organi odobrili, in ki torej ne spadajo v okvir poslovnega interesa.

113 Tožeča stranka izpodbija trditev Komisije, da njena prošnja ni povezana s predmetom tega postopka, ker naj bi se ta nanašal na celotno besedilo Odločbe 2005/163. Čeprav priznava, da „so v preglednicah iz točk 128 in 140 obrazložitve Odločbe [2005/163] navedeni le zbirni podatki o vseh dejavnostih družb [skupine Tirrenia]“, pa tožeča stranka meni, da ima Komisija dokumente, na podlagi katerih je lahko izračunala zaprošene številčne podatke.

114 Tožeča stranka v repliki poudarja, da so zaprošeni dokumenti zgodovinski v delu, v katerem se nanašajo na subvencije, ki so bile družbi Caremar odobrene pred petletnim obdobjem iz točke 14, druga alinea, Sporočila o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči.

115 Na podlagi pisnega vprašanja Splošnega sodišča o posledicah, ki izhajajo iz zgoraj v točki 44 navedene sodbe Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, je tožeča stranka v bistvu navedla, da pogoji v zvezi z dejstvi in pravom iz navedene sodbe niso izpolnjeni, saj se nanašajo na razlago člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001, na katerega se v obravnavanem primeru ne sklicuje.

116 Komisija nasprotno trdi, da je dejansko objavila skupne podatke o stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, in da je zakrila le podatke o elementih lastne cene, to je v zvezi s strukturo proizvodnih stroškov družbe.

117 Komisija opozarja, da je predmet tega spora le dokument, ki je bil zaprošen med upravnim postopkom, in meni, da tožeča stranka ne upošteva, da je v sodni praksi razlika med pojmoma dokument in informacija.

118 V zvezi z dometom zgoraj v točki 44 navedene sodbe Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau Komisija trdi, da je nujnost, ki jo poudarja Sodišče glede ohranjanja skladnosti med postopki v zvezi z državnimi pomočmi in obravnavanjem prošenj za dostop do dokumentov, splošna in velja tudi, ko mora Komisija varovati poslovne interese tretjih oseb, ne glede na to, ali v okviru objave odločbe o državni pomoči ali v okviru prošnje za dostop do dokumentov na podlagi Uredbe št. 1049/2001.

119 Družba Caremar trdi, da je Komisija pravilno menila, da zaprošeni podatki spadajo na področje uporabe izjeme o varstvu poslovnih interesov iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001. Navaja, da se podatki, izpuščeni iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, nanašajo na skupni znesek stroškov, ki jih nosi vsaka od regionalnih družb, na prihodke iz poslovanja in na znesek letnih subvencij, ki so jim bile odobrene. Tako kot Komisija meni, da tožeča stranka ni dokazala napake pri presoji pri uporabi izjeme iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, niti kateri javni interes za razkritje zaprošenih dokumentov bi lahko prevladal. To bi namreč morala navesti v okviru svoje prošnje, da bi se lahko institucija o tem izrekla.

120 V zvezi z dometom zgoraj v točki 44 navedene sodbe Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau družba Caremar tako kot Komisija trdi, da je lahko ta upravičeno utemeljila svojo razlago člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 ob upoštevanju splošne domneve, ki izhaja iz postopka v zvezi z državno pomočjo, v katerega se uvršča prošnja za dostop do dokumentov.

– Presoja Splošnega sodišča

121 Namen Uredbe št. 1049/2001 je, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 4 in členu 1, zagotoviti javnosti pravico do čim širšega dostopa do dokumentov institucij. V skladu s členom 2(3) navedene uredbe se uporablja za vse dokumente institucij, to je za dokumente, ki jih institucije pripravijo ali prejmejo in so v njihovi lasti, na vseh področjih delovanja Unije.

122 V skladu s členom 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo poslovnih interesov fizičnih in pravnih oseb, razen če ne prevlada javni interes za razkritje.

123 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba izjeme glede dostopa do dokumentov razlagati in uporabljati restriktivno, da se ne bi onemogočila uporaba splošnega načela, ki javnosti daje kar najširši dostop do dokumentov, ki jih imajo institucije (sodba Sodišča z dne 1. julija 2008 v združenih zadevah Švedska in Turco proti Svetu, C-39/05 P in C-52/05 P, ZOdl., str. I-4723, točka 36).

124 Poleg tega mora biti preizkus, ki se zahteva za obravnavo prošnje za dostop do dokumentov, konkreten. Zgolj okoliščina, da se dokument nanaša na interes, ki je zavarovan z izjemo, namreč ne more upravičiti njene uporabe. Taka uporaba je načeloma lahko upravičena samo, če je institucija predhodno presodila, prvič, ali bi dostop do dokumenta lahko konkretno in dejansko škodoval varovanemu interesu in, drugič, v okoliščinah iz člena 4(2) in (3) Uredbe št. 1049/2001, ali ne prevlada javni interes za razkritje zadevnega dokumenta (zgoraj v točki 84 navedena sodba Co-Frutta proti Komisiji z dne 19. januarja 2010, točka 123; glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 123 navedeno sodbo Švedska in Turco proti Svetu, točka 49).

125 Poleg tega mora biti nevarnost posega v varovani interes razumno predvidljiva, in ne le hipotetična. Preizkus, ki ga mora načeloma opraviti institucija, da bi lahko uporabila izjemo, mora biti opravljen konkretno in mora biti razviden iz obrazložitve odločbe (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 13. aprila 2005 v zadevi Verein für Konsumenteninformation proti Komisiji, T-2/03, ZOdl., str. II-1121, točka 69, in zgoraj v točki 101 navedeno sodbo Franchet in Byk proti Komisiji, točka 115).

126 Ob upoštevanju teh načel je treba preučiti, kako je Komisija uporabila izjemo iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 za zavrnitev dostopa do zaprošenih dokumentov.

127 V obravnavanem primeru je Komisija zavrnila dostop do dokumentov, ker bi lahko razkritje številčnih podatkov iz točk 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163 škodilo poslovnim interesom zadevnih podjetij in pomenilo ugodnost za druga podjetja ter kršilo člen 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

128 Prvič, ugotoviti je treba, da lahko dokumenti, v zvezi s katerimi se uveljavlja izjema, vsebujejo zaupne informacije, ki spadajo na področje uporabe izjeme v zvezi

z varstvom poslovnih interesov. Neobjavljeni številčni podatki namreč ustrezajo razdelitvi stroškov in prihodkov skupine Tirrenia, na podlagi katerih je bilo izračunano letno nadomestilo, odobreno za izvajanje storitev splošnega pomena, in so lahko torej poslovna skrivnost.

129 Pravica do dostopa javnosti do dokumenta institucij se sicer nanaša samo na dokumente, in ne na informacije bolj na splošno, ter za institucije ne pomeni dolžnosti odgovoriti na vsako posameznikovo prošnjo za informacije (glej v tem smislu zgoraj v točki 82 navedeno sodbo WWF European Policy Programme proti Svetu, točka 76 in navedena sodna praksa). Vendar je tožeča stranka v nasprotju s trditvami Komisije dejansko zaprosila za dostop do dokumentov, v katerih so analitični podatki, ki niso navedeni v Odločbi 2005/163.

130 Drugič, preučiti je treba, ali je Komisija opravila konkretno in posamično presojo vsebine dokumentov, na katere se je nanašala prošnja tožeče stranke.

131 V zvezi s tem je treba navesti, da je Sodišče priznalo, da se lahko zadevna institucija opre na splošne domneve, ki veljajo za nekatere vrste dokumentov, saj lahko podobne splošne ugotovitve veljajo za zahteve za razkritje, ki se nanašajo na dokumente iste vrste (glej zgoraj v točki 44 navedeno sodbo Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, točka 54 in navedena sodna praksa).

132 Tako je menilo, da lahko glede postopkov nadzora državnih pomoči take splošne domneve izhajajo iz Uredbe št. 659/1999 in sodne prakse o pravici do vpogleda v upravni spis Komisije (glej v tem smislu zgoraj v točki 44 navedeno sodbo Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, točka 55).

133 Sodišče je na podlagi navedenega ugotovilo, da je treba za razlago izjeme iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 upoštevati to, da zainteresirane stranke v postopkih nadzora državnih pomoči, razen zadevne države članice, nimajo pravice do pregledovanja dokumentov iz upravnega spisa Komisije, in torej priznati obstoj splošne domneve, da bi razkritje dokumentov iz upravnega spisa načeloma škodilo varstvu namena preiskav (zgoraj v točki 44 navedena sodba Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, točka 61).

134 V obravnavanem primeru zaprošeni dokumenti ustrezajo zaupni različici Odločbe 2005/163 ter dokumentom, na podlagi katerih so bili pridobljeni številčni podatki, ki niso navedeni v točkah 128 in 140 obrazložitve nezaupne različice.

135 Čeprav navedeni dokumenti spadajo v upravni spis Komisije v okviru nadzora državne pomoči, Splošno sodišče meni, da ni mogoče domnevati, da bi razkritje elementov dodatnih stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe, ter vseh dokumentov, na podlagi katerih so bili pridobljeni številčni podatki, škodovalo varstvu poslovnih interesov družbe Caremar na podlagi člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

136 Poleg tega bi bila taka splošna domneva v nasprotju s Sporočilom o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, v katerem je v uvodni izjavi 17 navedeno, da se informacije v zvezi z organizacijo in stroški javnih storitev navadno ne štejejo za druge zaupne informacije.

137 Zato je bila Komisija v obravnavanem primeru dolžna preučiti, ali bi razkritje dokumentov, ki spadajo na področje uporabe izjeme o varstvu poslovnih interesov, konkretno in dejansko poseglo v varovani interes.

138 Iz izpodbijane odločbe je razvidno, da je Komisija konkretno in dejansko preučila zadevne dokumente, saj je navedla, da se izpuščeni podatki nanašajo na razdelitev stroškov, ki je bila za vsako od regionalnih podjetij upoštevana pri izračunu letnega nadomestila, odobrenega za izvajanje storitev splošnega pomena, in menila, da bi lahko razkritje številčnih podatkov škodovalo poslovnim interesom družbe Caremar. Glede na vrsto zaprošenih dokumentov, ki vsebujejo številčne podatke iste vrste, to je različne stroškovne elemente družbe Caremar, ki so bili pridobljeni iz izkaza poslovnega izida in upoštevani pri izračunu letnega nadomestila, in načine izračuna teh stroškov, je lahko Komisija konkretno in dejansko preučila navedene podatke tako, da jih je združila pod skupnim imenom.

139 V zvezi z vprašanjem, ali je Komisija utemeljeno zavrnila posredovanje zaprošenih dokumentov, je treba navesti, da analitični podatki, ki niso navedeni v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, ustrezajo različnim stroškovnim elementom, ki so bili upoštevani pri izračunu letne subvencije in ki so bili pridobljeni iz študije svetovalca o presoji meril za predstavitev izkazov poslovnega izida družb skupine Tirrenia po progah in obdobjih. Ti različni stroškovni elementi, pridobljeni iz izkazov poslovnega izida družbe Caremar za leto 2000 (točka 128 obrazložitve Odločbe 2005/163), in razvoj različnih stroškovnih elementov, ki so bili upoštevani pri izračunu letne subvencije med letoma 1992 in 2000 (točka 140 obrazložitve Odločbe 2005/163), zajemajo: (i) provizijo agencije in nabavne stroške, (ii) pristaniške dajatve, tranzitne stroške pristanišča in druge prometne stroške, (iii) stroške delovanja, ki ustrezajo stroškom posadke, (iv) stroške vzdrževanja plovil, (v) amortizacijo, (vi) neto finančne dajatve, (vii) stroške za upravno osebje in splošne stroške, (viii) druge stroške, ki ustrezajo davkom in drugim dajatvam razen davka od dohodkov pravnih oseb.

140 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija na podlagi člena 287 ES zavezana, da zadevnim osebam ne razkrije informacij, za katere po njihovi naravi velja poslovna skrivnost, kot so zlasti podatki o notranjem delovanju upravičenega podjetja (zgoraj v točki 79 navedena sodba British Airways in drugi proti Komisiji, točka 63). Poslovna skrivnost je bila opredeljena kot informacije, katerih razkritje javnosti ali zgolj njihovo

posredovanje drugemu pravnemu subjektu, ki teh informacij ni zagotovil, lahko resno škodi interesom osebe, ki je te informacije dala (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 18. septembra 1996 v zadevi Postbank proti Komisiji, T-353/94, Recueil, str. II-921, točka 87). Nujno je, da so interesi, ki jim razkritje informacije lahko povzroči škodo, objektivno vredni zaščite. Pri presoji zaupnosti informacije je treba tehtati med legitimnimi interesi, ki nasprotujejo njenemu razkritju, in splošnim interesom, ki zahteva, da dejavnosti institucij Skupnosti potekajo čim bolj javno (sodbi Splošnega sodišča z dne 30. maja 2006 v zadevi Bank Austria Creditanstalt proti Komisiji, T-198/03, ZOdl., str. II-1429, točka 71, in z dne 12. oktobra 2007 v zadevi Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji, T-474/04, ZOdl., str. II-4225, točka 65).

141 V obravnavanem primeru zadevni podatki ter dokumenti, iz katerih so pridobljeni, ustrezajo izkazom poslovnega izida, kot jih je analizirala revizijska družba in so poslovna skrivnost zadevne družbe. Z razkritjem takih podatkov bi Komisija konkurentom družbe Caremar posredovala njene izkaze poslovnega izida za več let, kar bi pomenilo, da bi jim posredovala lastno ceno v zvezi z različnimi prevoznimi progami, kar bi lahko škodilo interesom te družbe.

142 Zato je Komisija pravilno menila, da bi lahko razkritje takih podatkov, ki ustrezajo stroškovnim elementom iz izkazov poslovnega izida družbe Caremar, škodilo njenim poslovnim interesom in kršilo člen 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

143 Kot ugotavlja tožeča stranka, se informacije v zvezi z organizacijo in stroški javnih storitev navadno sicer ne štejejo za zaupne informacije, kot je to razvidno iz uvodne izjave 17 Sporočila o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči.

144 Vendar je treba ugotoviti, da je v točki 3.1 navedenega sporočila pojasnjeno, da so take informacije v zvezi z organizacijo in stroški javnih storitev lahko poslovna skrivnost, če se te informacije nanašajo na poslovanje, imajo dejansko ali potencialno tržno vrednost, njihovo razkritje ali uporaba pa bi prinesla tržne koristi drugim podjetjem. Čeprav bi, kot trdi tožeča stranka, upoštevanje načela preglednosti upravičevalo razkritje elementov, upoštevanih pri izračunu javne subvencije v odločbi o državni pomoči, je treba navesti, da iz sistema pogodb, predvsem iz člena 1 EU, členov 254 ES in 255 ES ter načela javnosti in zahteve po preglednosti pri dejavnosti institucij Skupnosti, ki so v njih določene, izhaja, da kadar ni določb, ki bi izrecno odrejale ali prepovedovale objavo, je možnost institucij, da objavljajo akte, ki jih sprejemajo, pravilo. Vendar obstajajo izjeme od tega pravila, če pravo Skupnosti, zlasti z določbami, ki zagotavljajo upoštevanje poklicne skrivnosti, nasprotuje razkritju teh aktov ali nekaterih informacij, ki jih ti akti vsebujejo (glej v tem smislu zgoraj v točki 140 navedeno sodbo Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji, točka 61).

145 V zvezi z zgoraj v točki 79 navedeno sodbo Altmark, na katero se opira tožeča stranka, ko trdi, da je treba elemente stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe, objaviti, da bi se zanje lahko uporabila merila, ki jih je opredelilo Sodišče za domnevo, da je treba državno nadomestilo šteti za protidajatev za storitve, ki so jih opravila upravičena podjetja pri izvajanju obveznosti javne službe, je treba navesti, da v obravnavanem primeru ni upoštevna. V tej sodbi je namreč Sodišče ugotovilo, da je treba pokazatelje, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, objektivno in pregledno predhodno določiti, vendar ni navedlo, da je treba elemente stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe, razkriti.

146 Tretjič, preveriti je treba, kot trdi tožeča stranka, ali prevlada javni interes za razkritje dokumentov ne glede na poseg v varstvo poslovnih interesov družbe Caremar, do katerega bi zaradi razkritja prišlo.

147 Spomniti je treba, da Uredba št. 1049/2001 določa, da se izjeme iz njenega člena 4(2) in (3) ne uporabijo, če je razkritje zadevnega dokumenta utemeljeno z javnim interesom, ki prevlada. V tem okviru mora institucija pretehtati poseben interes, ki ga je treba varovati z nerazkritjem zadevnega dokumenta, in med drugim javni interes, da se omogoči dostop do dokumenta, ob upoštevanju prednosti, ki izhajajo, kot je navedeno v uvodni izjavi 2 Uredbe št. 1049/2001, iz povečane preglednosti, to je tesnejšega sodelovanja državljanov v postopku odločanja in večje legitimnosti v upravi ter njeno učinkovitejše in odgovornejše ravnanje v razmerju do državljanov v demokratičnem sistemu (glej v tem smislu zgoraj v točki 123 navedeno sodbo Švedska in Turco proti Svetu, točka 45).

148 Poleg tega, posebnega interesa, ki ga lahko uveljavlja vlagatelj prošnje za dostop do dokumenta, ki ga posamično zadeva, ni mogoče upoštevati kot javni interes, ki prevlada, v smislu določb iz člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001 (glej v tem smislu zgoraj v točki 101 navedeno sodbo Franchet in Byk proti Komisiji, točka 137). Iz navedenega je razvidno, da zasebni interes, na katerega se sklicuje tožeča stranka, in sicer varstvo njenih interesov z vidika vložitve pravnega sredstva, ni javni interes, ki prevlada, v smislu navedene določbe.

149 V zvezi s trditvijo tožeče stranke, da bi morali biti zaprošeni podatki razkriti v delu, v katerem se nanašajo na subvencije, odobrene družbi Caremar v obdobju pred petimi leti, je treba spomniti, da mora na podlagi določb člena 44(1)(c) v povezavi s členom 48(2) Poslovnika tožba vsebovati zlasti kratek povzetek tožbenih razlogov in da je predložitev novih tožbenih razlogov med postopkom prepovedana, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom. Tožbeni razlog, ki pomeni razširjen razlog, ki je bil neposredno ali implicitno uveljavljen že prej v tožbi in je tesno povezan z njim, je treba razglasiti za dopusten. Nasprotno pa se tožbeni razlog, ki ne izhaja iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom, razglasi za nedopusten. V teh okoliščinah ni namreč nič oviralo tožeče stranke, da ne bi navedla tega tožbenega razloga že v tožbi (glej v tem smislu sklep

predsednika tretjega senata Sodišča z dne 13. novembra 2001 v zadevi Dürbeck proti Komisiji, C-430/00 P, Recueil, str. I-8547, točke od 17 do 19, in sodbo Splošnega sodišča z dne 9. septembra 2008 v zadevi Bayer CropScience in drugi proti Komisiji, T-75/06, ZOdl., str. II-2081, točka 136).

150 V obravnavanem primeru je tožeča stranka s tem, da je v repliki zatrjevala, da so podatki prestari, da bi bili obravnavani kot občutljivi, prepozno uveljavljala novo trditev za utemeljitev, da bi ji navedeni podatki morali biti razkriti. Ni mogoče šteti, da se s tem očitkom le razširi razlog, ki se je že uveljavljal, zato ni dopusten.

151 Zato je treba drugi del prvega tožbenega razloga zavrniti.

152 Glede na navedeno je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

c) Drugi tožbeni razlog: kršitev načela prepovedi diskriminacije

Trditve strank

153 Tožeča stranka meni, da je bila diskriminirana, ker je Komisija v eni od predhodnih odločb o državnih pomočeh objavila dodatne stroške, povezane z obveznostmi javne službe, in ustrezne zneske pomoči (Odločba Komisije 2001/156/ES z dne 19. julija 2000 o državni pomoči Španije za sektor pomorskega prometa (nova pogodba

o pomorski gospodarski javni službi) (UL 2001, L 57, str. 32)) (v nadaljevanju: odločba Trasmediterranea). Trdi, da so v navedeni odločbi objavljeni podatki o obveznostih javne službe za vsako progo, tako da lahko konkurenčna podjetja preverijo njeno utemeljenost.

154 Komisija nasprotno meni, da diskriminacija, ki jo zatrjuje tožeča stranka, ni podprta z dejstvi, ker so bili v odločbi Trasmediterranea skupni poslovni izidi podjetja zakriti in podatki o različnih elementih lastne cene niso bili objavljeni.

155 Vsekakor pa naj bi bila objava podatkov v odločbi odvisna od zahteve držav članic in/ali zainteresiranih subjektov za zaupno obravnavanje. Komisija meni, da sprememba v upravni praksi ne povzroči nujno nezakonitosti odločbe o objavi ali neobjavi nekaterih podatkov. V dupliki dodaja, da sta pravna okvira obeh odločb različna. V odločbi Trasmediterranea naj bi bilo treba analizirati stroške na različnih progah, ker je Kraljevina Španija povezovala dodelitev pomoči z vsako od pomorskih prog, v obravnavanem primeru pa naj bi Italijanska republika utemeljila sistem na skupnih stroških vsakega od gospodarskih subjektov.

156 Družba Caremar trdi, da je bil pristop glede zaupnosti podoben kot v odločbi Trasmediterranea. Navaja, da so bili v odločbi Trasmediterranea podatki o posameznih stroškovnih elementih in skupni izidi poslovanja podjetja zakriti. Objavljena naj bi bila le skupna ocena stroškov in prihodkov, ki naj bi jih imelo podjetje, odgovorno za izvajanje pogodbe o javni službi, v visoki in nizki sezoni.

Presoja Splošnega sodišča

157 V skladu z ustaljeno sodno prakso načelo enakega obravnavanja, ki je temeljno pravno načelo, prepoveduje, da bi se primerljivi položaji obravnavali različno ali da bi se različni položaji obravnavali enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodbi Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2001 v združenih zadevah Martinez in drugi proti Parlamentu, T-222/99, T-327/99 in T-329/99, Recueil, str. II-2823, točka 150, in z dne 14. oktobra 2009 v zadevi Bank Melli Iran proti Svetu, T-390/08, ZOdl., str. II-3967, točka 56).

158 V obravnavanem primeru tožeča stranka meni, da je bila diskriminirana, ker je Komisija v odločbi Trasmediterranea objavila podatke o obveznostih javne službe za vsako pomorsko progo.

159 Tudi ob predpostavki, kot v bistvu trdi tožeča stranka, da je njen položaj primerljiv s položajem vsake druge osebe, ki se želi seznaniti s podatki o dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, iz odločbe Trasmediterranea, je treba ugotoviti, da čeprav je Komisija v okviru te odločbe drugače predstavila dodatne stroške, povezane z obveznostmi javne službe, tako da je v primerjavi z Odločbo 2005/163 pri dodatnih stroških, povezanih z obveznostmi javne službe, ločila variabilne in fiksne stroške, pa so bili v odločbi Trasmediterranea in Odločbi 2005/163 objavljeni le skupni stroški, povezani z obveznostmi javne službe, in ne podrobnosti vsakega od stroškov, upoštevanega pri izračunu letnega nadomestila.

160 Glede na navedeno ni mogoče ugotoviti, da je bila tožeča stranka diskriminirana.

161 Zato je treba drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela prepovedi diskriminacije, zavrniti.

d) Tretji tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti

Trditve strank

162 Tožeča stranka trdi, da Komisija v prvi izpodbijani odločbi poudarja zahtevo po varstvu vseh podatkov, ne da bi obravnavala posamičnost zahteve za dostop do dodatnih stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe na progi Neapelj–Beverello/Capri. Po mnenju tožeče stranke je Komisija s tem, da je posplošila prošnjo, kršila člen 4(6) Uredbe št. 1049/2001, ki določa, da če velja katera od izjem le za dele zahtevanega dokumenta, se drugi deli dokumenta objavijo. Iz prve izpodbijane odločbe naj ne bi bilo razvidno, kako bi lahko razkritje delnih podatkov v zvezi s progo Neapelj–Beverello/Capri škodovalo poslovnim interesom družbe Caremar.

163 Trdi, da Komisija s sklicevanjem na skupne zneske, ki so bili objavljeni v Odločbi 2005/163, ni pojasnila razlogov za zavrnitev delnega dostopa v skladu s členom 4(6) Uredbe št. 1049/2001.

164 Komisija, nasprotno, meni, da so zaprošeni podatki tisti iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve Odločbe 2005/163, ki ne zajemajo analitičnih podatkov le v zvezi s progo Neapelj–Beverello/Capri.

165 Družba Caremar tako kot Komisija trdi, da ta tožbeni razlog ni utemeljen, saj meni, da v obravnavanem primeru delni dostop do podatkov v skladu s členom 4(6) Uredbe št. 1049/2001 ni mogoč.

Presoja Splošnega sodišča

166 Ugotoviti je treba, da tožeča stranka v utemeljitev tega tožbenega razloga Komisiji očita, da ni upoštevala dela njene prošnje, in sicer prošnje za dostop do dodatnih stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe na progi Neapelj–Beverello/Capri. Iz navedenega tožbenega razloga niso razvidni posebni očitki Komisiji glede kršitve načela sorazmernosti.

167 Ker se očitki tožeče stranke nanašajo na pomanjkljivo obrazložitev prve izpodbijane odločbe, je treba napotiti na tožbeni razlog glede kršitve obveznosti obrazložitve, obravnavan v točkah od 81 do 93 zgoraj.

168 Glede na navedeno je treba delno sprejeti četrti tožbeni razlog, razglasiti delno ničnost prve izpodbijane odločbe, kot je pojasnjeno v točki 93 zgoraj, v preostalem pa tožbo v zadevi T-109/05 zavrniti.

B – *Tožba v zadevi T-444/05*

169 Tožeča stranka v okviru tožbe v zadevi T-444/05 navaja šest tožbenih razlogov, in sicer prvič, kršitev člena 8(1) Uredbe št. 1049/2001, drugič, kršitev obveznosti obrazložitve, tretjič, kršitev člena 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001, četrtič, zloraba postopka in pooblastil, in petič, kršitev načela prepovedi diskriminacije in pravice do obrambe. Podredno se tožeča stranka v okviru šestega tožbenega razloga sklicuje na nezakonitost člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001.

170 Najprej je treba preučiti tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001.

1. *Trditve strank*

171 Tožeča stranka trdi, da je Komisija storila tri napake s tem, da se je posvetovala z italijanskimi organi na podlagi člena 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001 in se oprla na njihovo nasprotovanje kot utemeljitev za zavrnitev dostopa do zaprošenih podatkov.

172 Prvič, tožeč stranka meni, da Komisija s tem, da se je posvetovala z italijanskimi organi, ni upoštevala pravil o objavi elementov dodatnih stroškov, povezanih z obveznostmi javne službe, tako da državne pomoči ni bilo mogoče ugotoviti, opredeliti niti ugotoviti njene združljivosti. V zvezi z dodatnimi stroški, ki so povezani z obveznostmi javne službe in ki so nadomeščeni z državnimi pomočmi, naj bi bila objava podatkov nujna glede na zahtevo po preglednosti, določeno s sistemom državnih pomoči, Sporočilom o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči in zgoraj v točki 79 navedeno sodbo Altmark.

173 Drugič, tožeča stranka poudarja, da določbe člena 4(4) in (5) Uredbe št. 1049/2001 dovoljujejo posvetovanje le s tretjo osebo, ki je avtor zadevnega dokumenta, in trdi, da bi se morala Komisija v obravnavanem primeru posvetovati z družbo Caremar, in ne z italijanskimi organi, saj zaprošeni dokumenti izvirajo iz navedene družbe. Izbrana pravna podlaga naj bi bila torej napačna.

174 Tožeča stranka prav tako trdi, da je na podlagi primerjave različnih jezikovnih različic člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001, analize sistema iz člena 9 navedene uredbe ter besedila sodbe Splošnega sodišča z dne 17. marca 2005 v zadevi Scippacercola proti Komisiji (T-187/03, ZOdl., str. II-1029) mogoče sklepati, da je treba izjemo iz člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 razlagati, kot da se nanaša na dokument, katerega avtor je država članica.

175 Meni, da če je treba člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 razlagati tako, da ima država članica pravico do veta glede razkritja dokumenta, ki izvira iz te države članice, je posameznikom avtomatično zavrnjena pravica do dostopa do dokumentov, ki izvirajo iz te države.

176 Tretjič, tožeča stranka trdi, da posvetovanje z italijanskimi organi ni upoštevno, ker so se italijanski organi in družba Caremar ustrezno izrekli že v okviru postopka iz člena 25 Uredbe št. 659/1999.

177 Komisija, nasprotno, trdi najprej, da očitki tožeče stranke niso niti dopustni niti utemeljeni. Prošnja italijanskih organov na podlagi člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001, naj ne razkrijejo dokumenta, naj bi bila zavezujoča in naj bi jo bilo mogoče izpodbijati le pred italijanskim sodiščem, čeprav je podlaga za poznejši akt.

178 V zvezi s tremi očitki tožeče stranke Komisija trdi, prvič, da trditve o domnevnih zahtevah po preglednosti na področju državnih pomoči in Sporočilu o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči niso upoštevne, saj je bila druga izpodbijana odločba sprejeta na podlagi Uredbe št. 1049/2001.

179 Komisija najprej v zvezi s svojo prejšnjo prakso odločanja opozarja, da je objava nekaterih podatkov v odločbi lahko odvisna od dejstva, da so država članica in/ali zainteresirani subjekti zaprosili za zaupno obravnavanje ali da so, nasprotno, dovolili objavo nekaterih informacij.

180 Komisija prav tako meni, da člena 4(4) Uredbe št. 1049/2001 o posvetovanju s tretjimi osebami na splošno v obravnavanem primeru ni mogoče uporabiti, saj spadajo dokumenti, ki jih posredujejo države članice, na področje uporabe posebne določbe iz člena 4(5) navedene uredbe.

181 Drugič, Komisija meni, da se člen 4(5) navedene uredbe sklicuje ne le na dokumente, katerih avtorji so države članice, ampak tudi na vsak dokument, ki izvira iz teh držav.

182 Prav tako trdi, da je tudi iz uvodne izjave 15 Uredbe št. 1049/2001 in ustaljene sodne prakse Splošnega sodišča razvidno, da je možnost držav članic, da uveljavijo svojo pravico do veta glede razkritja dokumentov v skladu s členom 4(5) Uredbe št. 1049/2001, utemeljena z dejstvom, da ni niti namen niti učinek te uredbe spreminjati nacionalne predpise o dostopu do dokumentov.

183 Na podlagi pisnega vprašanja, ki je bilo strankam vročeno 10. oktobra 2008 in v katerem so bile pozvane, naj predložijo svoja stališča o posledicah, ki izhajajo iz zgoraj v točki 33 navedene sodbe Švedska proti Komisiji, je Komisija odgovoru priložila dopis italijanskih organov z dne 8. julija 2005, iz katerega je razvidno, da so ti zavrnili razkritje zaprošenih dokumentov tožeči stranki, ker bi tako razkritje škodovalo varstvu poslovnih interesov družbe Caremar v skladu s členom 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001. Po mnenju Komisije so torej italijanski organi ustrezno obrazložili svoje nasprotovanje na podlagi ene od izjem iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe

št. 1049/2001. Dodala je, da morebitna pomanjkljiva obrazložitev nima v obravnavanem primeru nobenega vpliva na zakonitost akta, saj jo je obrazložena zavrnitev italijanskih organov zavezovala, zaradi česar je morala zavrniti prošnjo za dostop, in da lahko vsekakor vodi le do nove odločbe z isto vsebino, kot je druga izpodbijana odločba (glej v tem smislu sodbi Splošnega sodišča z dne 3. decembra 2003 v zadevi Audi proti UUNT (TDI), T-16/02, Recueil, str. II-5167, točka 97, in z dne 13. decembra 2006 v združenih zadevah FNCBV proti Komisiji, T-217/03 in T-245/03, ZOdl., str. II-4987, točka 263).

184 Tretjič, v zvezi z očitkom, da naj bi bilo posvetovanje z italijanskimi organi brezpredmetno, ker naj bi se izrekli že v skladu s členom 25 Uredbe št. 659/1999, Komisija odgovarja, da se je ravno zato, ker je Italijanska republika že nasprotovala razkritju analitičnih podatkov iz preglednic v točkah 128 in 140 obrazložitve zaupne različice Odločbe 2005/163, morala posvetovati z navedeno državo članico pred odločanjem o prošnji za dostop do podatkov podobne vrste na podlagi Uredbe št. 1049/2001.

185 Italijanska republika, Svet in družba Caremar podpirajo Komisijo v zvezi z vsako njeno trditvijo. Italijanska republika in družba Caremar opozarjata, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 30. novembra 2004 v zadevi IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds proti Komisiji (T-168/02, ZOdl., str. II-4135) pojasnilo obseg člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 z navedbo, da navedena določba državi članici zagotavlja možnost institucijo prositi, naj brez njenega predhodnega soglasja ne razkrije dokumentov, ki izvirajo iz te države. Zato v nasprotju s trditvami tožeče stranke prošnja države članice na podlagi te določbe zavezuje institucijo, da ne razkrije zadevnega dokumenta.

2. *Presoja Splošnega sodišča*

186 Najprej je treba preučiti drugi očitek tožeče stranke, da se izjema iz člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 nanaša na dokumente, katerih avtor je država članica.

187 V zvezi s tem je treba pojasniti, da je zakonodajalec Skupnosti s sprejetjem Uredbe št. 1049/2001 odpravil pravilo avtorja, ki je veljalo do takrat. Kot izhaja iz Sklepa Sveta 93/731/ES z dne 20. decembra 1993 o dostopu javnosti do dokumentov Sveta (UL L 340, str. 43), Sklepa Komisije 94/90/ESPJ, ES, Euratom z dne 8. februarja 1994 o dostopu javnosti do dokumentov Komisije (UL L 46, str. 58) in Sklepa Evropskega parlamenta 97/632/ES, ESPJ, Euratom z dne 10. julija 1997 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta (UL L 263, str. 27), je tako pravilo pomenilo, da kadar je bil avtor dokumenta, ki ga ima institucija, fizična ali pravna oseba, država članica ali druga institucija ali drug organ Skupnosti ali katerikoli nacionalni ali mednarodni subjekt, je bilo treba zahtevo za dostop do dokumenta nasloviti neposredno na avtorja tega dokumenta (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 56).

188 Sodišče je pojasnilo, da se člen 4(5) Uredbe št. 1049/2001 ne nanaša le na dokumente, katerih avtorji so države članice ali ki so jih te pripravile, ampak se potencialno nanaša na vsak dokument, ki „izvira“ iz države članice, torej na vse dokumente, ne glede na njihovega avtorja, ki jih država članica posreduje instituciji. V tem primeru je edino upoštevno merilo izvor dokumenta in to, da je zadevna država članica izročila dokument, ki ga je imela (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 61).

189 Tožeča stranka v okviru tega očitka prav tako trdi, da je zaradi razlage Komisije, da ima država članica pravico do veta glede razkritja dokumenta, ki izvira iz te države članice in ki ga je posredovala institucijam, posameznikom odvzeta pravica do dostopa do dokumentov, ki izvirajo iz te države.

190 Spomniti je treba, da je v drugi izpodbijani določbi Komisija tožeči stranki zavrnila posredovanje dokumentov v zvezi z dodatnimi stroški, ki jih ima letno družba Caremar pri izvajanju obveznosti javne službe v zvezi s progo Neapelj–Beverello/Capri, z obrazložitvijo, da so italijanski organi izrecno nasprotovali razkritju navedenih podatkov v skladu s členom 4(5) Uredbe št. 1049/2001.

191 V zvezi s tem je Sodišče ugotovilo, da razlaga člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001, v skladu s katero daje ta člen državi članici pravico do splošnega in nepogojnega veta, da bi diskrecijsko in brez obrazložitve svoje odločitve nasprotovala razkritju vsakega dokumenta, ki ga ima institucija, in sicer zgolj zato, ker navedeni dokument izvira iz te države, ni združljiva s cilji Uredbe št. 1049/2001 (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 58).

192 Vendar obstajajo različni elementi v korist razlage navedenega člena 4(5), v skladu s katero je izvrševanje pravice, ki jo ta določba daje zadevni državi članici, omejeno z vsebinskimi izjemami, naštetimi v odstavkih od 1 do 3 tega člena, pri čemer je državi članici glede tega priznana pravica do sodelovanja pri odločanju Skupnosti. V tem smislu je treba predhodno soglasje države članice, na katero se sklicuje navedeni odstavek 5, primerjati z neke vrste pritrdilnim mnenjem glede neobstoja izjem iz odstavkov od 1 do 3, ne pa s pravico do diskrecijskega veta (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 76).

193 Glede procesnih posledic tako razloženega člena 4(5) Uredbe št. 1049/2001 je treba poudariti, da ker sta za izvajanje pravil prava Skupnosti zadolženi tako institucija kot država članica, ki je uporabila možnost iz tega odstavka 5, in ker je tako izvajanje odvisno od dialoga med njima, sta dolžni v skladu z obveznostjo lojalnega sodelovanja iz člena 10 ES ravnati in sodelovati tako, da se bodo navedena pravila lahko dejansko uporabila (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 85).

194 Iz tega najprej izhaja, da morata institucija, na katero je bila naslovljena prošnja za dostop do dokumenta, ki izvira iz države članice, in navedena država članica, takoj ko je ta institucija državi članici sporočila to prošnjo, brez odlašanja začeti lojalen dialog glede morebitne uporabe izjem iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001, pri čemer sta pozorni zlasti na to, da lahko navedena institucija odloči v rokih, v katerih mora na podlagi členov 7 in 8 te uredbe odločiti o tej prošnji za dostop (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 86).

195 Dalje, zadevna država članica, ki bi po koncu tega dialoga nasprotovala razkritju zadevnega dokumenta, je dolžna obrazložiti svoje nasprotovanje glede na navedene izjeme. Institucija ne sme upoštevati nasprotovanja države članice razkritju dokumenta, ki izvira iz nje, če je to nasprotovanje brez vsakršne obrazložitve ali če se predložena obrazložitev ne sklicuje na izjeme, naštete v členu 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001. Če zadevna država članica ne glede na izrecen poziv institucije v tem smislu, naslovljen nanjo, še naprej ne predloži take obrazložitve, mora navedena institucija, če sama ugotovi, da se nobena od navedenih izjem ne uporabi, omogočiti zahtevan dostop do dokumenta (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točki 87 in 88).

196 Nazadnje, kot izhaja zlasti iz členov 7 in 8 navedene uredbe, je tudi institucija dolžna obrazložiti odločbo o zavrnitvi prošnje za dostop. Taka obveznost pomeni, da institucija v svoji odločbi navede ne le izraženo nasprotovanje zadevne države članice razkritju zahtevanega dokumenta, ampak tudi razloge, ki jih je ta država članica navedla, da bi se uporabila ena od izjem od pravice dostopa, določenih v členu 4, od (1) do (3), te uredbe. Na podlagi takih navedb lahko tisti, ki je vložil prošnjo za dostop, razume vzrok oziroma razloge za zavrnitev, pristojno sodišče pa po potrebi izvrši nadzor, za katerega je pristojno (zgoraj v točki 33 navedena sodba Švedska proti Komisiji, točka 89).

197 V obravnavanem primeru je iz druge izpodbijane odločbe razvidno, da je Komisija zgolj zavrnila dostop do zaprošenih dokumentov z obrazložitvijo, da so italijanski organi temu izrecno nasprotovali, ne da bi pojasnila, na katero od izjem iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001 so se italijanski organi oprli.

198 Komisija je 30. oktobra 2008 odgovorila na pisno vprašanje Splošnega sodišča o posledicah, ki izhajajo iz zgoraj v točki 33 navedene sodbe Švedska proti Komisiji, in predložila dopis italijanskih organov z dne 8. julija 2005. Iz tega dopisa je razvidno, da so italijanski organi nasprotovali dostopu do podatkov, za katere je zaprosila tožeča stranka, ker naj bi njihovo razkritje škodovalo poslovnim interesom družbe Caremar v skladu s členom 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

199 V obravnavanem primeru Splošno sodišče ni pristojno, da presoja zakonitost druge izpodbijane odločbe glede na dodatno obrazložitev, ki jo je na podlagi zgoraj v točki 33 navedene sodbe Švedska proti Komisiji predložila Komisija 30. oktobra 2008 po končanem pisnem postopku. Obrazložitev odločbe mora biti namreč njen del in poznejših pojasnil, ki jih predloži Komisija, z izjemo izrednih okoliščin, ni mogoče upoštevati. Torej mora biti odločba zadostna sama po sebi in njena utemeljitev ne more izhajati iz pisnih ali ustnih pojasnil, podanih naknadno, ko je obravnavana odločba že

predmet postopka pred sodiščem Unije (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 15. junija 2005 v zadevi Corsica Ferries France proti Komisiji, T-349/03, ZOdl., str. II-2197, točka 287).

200 Prav tako ni mogoče sprejeti, da morebitna pomanjkljiva obrazložitev nima v obravnavanem primeru nobenega vpliva na zakonitost akta, saj je obrazložena zavrnitev italijanskih organov zavezovala Komisijo, in da lahko vodi le do nove odločbe s podobno vsebino, kot je druga izpodbijana odločba.

201 Sodna praksa, na katero se sklicuje Komisija (zgoraj v točki 183 navedena sodba TDI, točka 97, in zgoraj v točki 183 navedena sodba FNCBV proti Komisiji, točka 263), v obravnavanem primeru namreč ni upoštevna, saj zaradi pomanjkljive obrazložitve druge izpodbijane odločbe Splošno sodišče ne more opraviti nadzora nad tem, ali je zavrnitev Komisije glede razkritja dokumentov, ki izvirajo od italijanskih organov, utemeljena z enim od razlogov, ki jih navajajo italijanski organi za uporabo ene od izjem od pravice do dostopa iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001 (glej v tem smislu zgoraj v točki 33 navedeno sodbo Švedska proti Komisiji, točka 89). Dejstvo, da namerava Komisija sprejeti vsebinsko podobno odločbo, kot je druga izpodbijana odločba, ker jo zavrnitev italijanskih organov v skladu s sodbo Švedska proti Komisiji zavezuje, Splošnemu sodišču namreč ne more preprečiti preveritve zakonitosti odločbe, ki je predmet obravnavane tožbe.

202 Zato je treba drugo izpodbijano odločbo razglasiti za nično, ker Komisija v njej ni navedla razlogov, ki so jih navedli italijanski organi za uporabo ene od izjem od pravice do dostopa iz člena 4, od (1) do (3), Uredbe št. 1049/2001, ne da bi bilo treba odločiti o drugih očitkih, navedenih v okviru tretjega tožbenega razloga, niti o petih drugih tožbenih razlogih, ki jih je v utemeljitev tožbe navedla tožeča stranka.

Stroški

A – *Zadeva T-109/015*

203 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. V skladu s prvim pododstavkom odstavka 3 istega člena lahko Splošno sodišče razdeli stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma.

204 Ker je bilo v obravnavanem primeru tožbi v zadevi T-109/05 delno ugodeno, je treba na podlagi pravične presoje okoliščin v tej zadevi odločiti, da Komisija nosi tretjino svojih stroškov in tretjino stroškov tožeče stranke, ta pa nosi dve tretjini svojih stroškov in dve tretjini stroškov Komisije.

205 V skladu s členom 87(4), tretji pododstavek, Poslovnika lahko Splošno sodišče intervenientu naloži, da nosi svoje stroške. Družba Caremar, ki je intervenirala v podporo predlogom Komisije, nosi svoje stroške.

B – *Zadeva T-444/05*

206 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker Komisija ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

207 V skladu s členom 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika nosijo države članice, ki se kot intervenienti udeležijo postopka, svoje stroške. Italijanska republika torej nosi svoje stroške. Svet in družba Caremar v skladu s členom 87(4) Poslovnika nosita svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. **Odločba Komisije D(2005) 997 z dne 3. februarja 2005 se razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na zavrnitev dostopa do podrobnih elementov dodatnih stroškov, ki jih ima letno družba Caremar SpA v zvezi s storitvami prevoza potnikov na progi Neapelj–Beverello/Capri s trajekti in hitrimi plovili.**

2. **V preostalem se tožba v zadevi T-109/05 zavrne.**

3. **Evropska komisija nosi tretjino svojih stroškov in tretjino stroškov družbe Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), ta pa nosi dve tretjini svojih stroškov in dve tretjini stroškov Komisije v zadevi T-109/05.**

4. Družba Caremar nosi svoje stroške v zadevi T-109/05.

5. Odločba Komisije D(2005) 9766 z dne 12. oktobra 2005 se razglasi za ničnо.

6. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov v zadevi T-444/05.

7. Italijanska republika, Svet Evropske unije in družba Caremar nosijo svoje stroške.

Czúcz Labucka O'Higgins

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 24. maja 2011.

Podpisi

Kazalo

Pravni okvir ..... II - 2489

Dejansko stanje in postopek ..... II - 2495

Predlogi strank ..... II - 2502

Pravo ..... II - 2505

A – Tožba v zadevi T-109/05 ..... II - 2505

1. Predmet spora ..... II - 2505

a) Trditve strank ..... II - 2505

b) Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2506

2. Dopustnost ..... II - 2508

a) Trditve strank ..... II - 2508

b) Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2509

3. Utemeljenost ..... II - 2510

a) Četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve ..... II - 2511

Trditve strank ..... II - 2511

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2512

b) Prvi tožbeni razlog: napačna uporaba prava pri uporabi izjeme iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 ..... II - 2517

Prvi del: napačna uporaba prava pri izbiri pravne podlage ..... II - 2518

– Trditve strank ..... II - 2518

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2519

Drugi del: kršitev člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 II - 2520

– Trditve strank ..... II - 2520

– Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2524

c) Drugi tožbeni razlog: kršitev načela prepovedi diskriminacije ..... II - 2532

Trditve strank ..... II - 2532

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2534

d) Tretji tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti ..... II - 2535

Trditve strank ..... II - 2535

Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2536

B – Tožba v zadevi T-444/05 ..... II - 2536

1. Trditve strank ..... II - 2537

2. Presoja Splošnega sodišča ..... II - 2541

Stroški ..... II - 2546

A – Zadeva T-109/05 ..... II - 2546

B – Zadeva T-444/05 ..... II - 2546